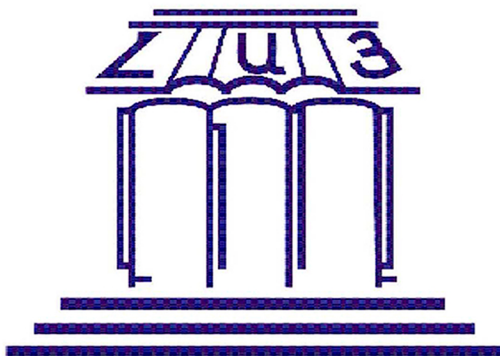

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

19451

891.99

0-79

1924

PRINTED

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՅԷՐ-ՍԱՀԱԿԵԱՆ ԳՐԱՅԱՆ

ԿԱՌԻՒ ԱՐԿԱԾ ՄԸ

(ԲՕՄԷՏԻ ՄԷԿ ԱՐԱՐ)

Թարգմ. նմանողաբար՝

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԿԵԼԿԻԱ ԳՐԱՅՈՒՆ
87 LEXINGTON AVE.
NEW YORK, N. Y.

Կ. ՊՈԼԻՍ

Տպագր. Մ. ՏԷՐ ՍԱՀԱԿԵԱՆ

1924

891. 99

0-79

ԿԱՌՔԻ ԱՐԿԱԾ ՄԸ

ՔՕՄԷՏԻ ՄԷԿ ԱՐԱՐ

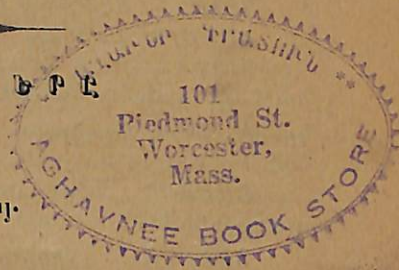
Ա Ն Ձ Ե Ր Է

Պարոն մր.

Պ. Շաւարշ.

Մարկոս, ծառայ.

Տիկին մր.

Տ Օ Ս Ի Լ Ա .

Պ. ՇԱԽԱՐՇ, ՏԻԿԻՆ ՄԸ, ՄԱՐԿՈՍ

2003

(Տեսարանը կը ներկայացնէ հիւրասենեակ մը: Վարա-
դոյրը բացուելուն՝ Շաւարշ, շէք հագուած երիտասարդ մը,
թեւիս վրայ կը թնցուցած վայելչազգեստ գեղանի
կին մը: Կինը շատ յուզուած կ'երեւայ: Իրենց ետեւէն
Մարկոս):

ՇԱԽԱՐՇ, փութկոտ դիմելով մր.— Ահա՛ հա-
սանք. (ծառայիկն) չո՛ւա աթոռ մը բե՛ր:

ՄԱՐԿՈՍ, քիկնաթոռ մը առաջ ԲԵԼՈՎ.—
Տիկինը անհանգիստ է:

ԿԻՆԸ, քիկնաթոռին մէջ իյնալով.— Բան մը չէ:

ՇԱԽԱՐՇ.— Կառքի արկած մը:

ՄԱՐԿՈՍ.— Աստուած իմ... տիկինը կառ-
քէն ինկա՞ւ:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ձէ՛, կառքը դարձաւ:

ՄԱՐԿՈՍ.— Ո՛ւր:

ՇԱԽԱՐՇ.— Շիշիի կողմերը, կառքով պը-
տոյա ըրած առեն:

ՄԱՐԿՈՍ.— Տիկինը վիրաւորուած չէ...
ԿԻՆԸ.— Ձէ:

ՄԱՐԿՈՍ.— Բժիշկ մը կանչեմ:

ԿԻՆԸ.— Պէտք չի կայ:

ՇԱԽԱՐՇ.— Բայց, տիկին...:

ԿԻՆԸ.— Բան մը չէ կ'ըսեմ ձեզի, կ'երգ-
նում որ բան մը չունիմ: Մեծ յուզմունք մը
կրեցի, ահա՛ եղածը... Մարկոս, մեզ առանձին
ձգէ՛:

ՇԱԽԱՐՇ.— Առանձին ձգէ մեզ: (Մարկոս
դուրս կ'ելի):

ՇԱԽԱՐՇ.— Տիկին, ի՞նչպէս էք:

ԿԻՆԸ.— Բոլորովին աղէկ եմ:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ձգուշացէ՛ք. սուտ մի՛ խօսիք:

Սուտը ձեր աղուոր չրթունքներուն չվայելի:

ԿԻՆԸ (կես մը ժպտելով ձեռք ճաւաղեմ կ'եր-
կարէ որ զայն կը բռնէ կաթոգին).— Որչա՛փ նե-
ղութիւն տուի ձեզի:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ինծի... կարծեմ խնդալու հա-
մար կ'ըսէք ասիկա:

ԿԻՆԸ.— Խնդա՛լ... ա՛հ խնդալու սիրտ չու-
նիմ: (Երկար հառաչանք մը կ'արձակէ):

ՇԱԽԱՐՇ, (զարմացած).— Ինչո՞ւ:

ԿԻՆԸ.— Ոչինչ... ես գիտեմ ըսածս... ըն-
դունեցէ՛ք իմ խորին շնորհակալութիւններս.
այլեւս կրնաք մեկնիլ:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ի՞նչ, գիտ կը վռնաէ՞ք:

ԿԻՆԸ.— Կրնա՞ք հաւատալ ատոր. ձեզ չեմ

վստահ, այլ ճամբու կը գնեմ, որովհետեւ չա-
րաչար գործածել չեմ ուզեր ձեր ազնուութիւնը
ե քաղաքավարութիւնը:

ՇԱԽԱՐՇ.— Իրա՞ւ կ'ըսէք (իւ բարսքիւն
հանելով) Ահա՛ խնդիրը լուծուեցաւ:

ԿԻՆԸ.— Բայց...

ՇԱԽԱՐՇ.— Տղայական խօսքեր կ'ըսէք:
Դեռ չառ տակնուվրայ վիճակ մը ունիք: Ասանկ
իմ կրնար թողուլ ձեզի, առանձին, առանց ձեր
ձեռքը բռնող ձեռքի մը (անոր բով նստելով) ա-
ռանց թեւի մը որուն վրայ կարենաք
կռթնիլ ու քնանալ: Հանդատութեան պէտք
ունիք:

ԿԻՆԸ (զայն մեղմիւ անդին հեկով).— Տղա՞յ
էք, ի՞նչ էք:

ՇԱԽԱՐՇ.— Այնքա՛ն աղէկ էի որ...

ԿԻՆԸ.— Ձիա պիտի բարկացնէք, զգու-
շացէք:

ՇԱԽԱՐՇ.— Տիկին...

ԿԻՆԸ.— Խելօք կեցէք, այդպէս կ'ուզեմ, և
հաճեցէ՛ք զանգակը զարնել որպէս զի թէյ բերեն
(Ճաւաղ կը փութայ հնազանդիլ) ջիդերս չառ
թունդ ելած են:

ՇԱԽԱՐՇ, (Մարկոսին որ ներս կը մտնէ).—
Թէյ բե՛ր (մեկուսի) Շիտակը, միտքէ չանցնելիք
չիպուած... ապուշ մը պիտի ըլլամ եթէ առի-
թէն չօգտուիմ (Մարկոս քէյ սպասը կը բերէ)
շնորհակալ եմ (քէյը կը լեցնէ ու կնոջ կուսայ)
խմեցէ՛ք:

(Կներ քէյի գաւաթը կ'առնէ եւ կը խմէ ճա-
ւաղը)

ւարժին նայելով, որ աւելի կը մօտենայ կնոջ, եւ իր Երբունքները քեյի գաւաթին կը հպին: Յանկարծ՝ ծունկի կուգայ):

ՇԱԽԱՐՇ.— Կը սիրեմ ձեզի:

ԿԻՆԸ.— Ձէ՛:

ՇԱԽԱՐՇ.— Կը պաշտեմ ձեզի:

ԿԻՆԸ.— Դարձեալ... կը կարծէք որ կը հաւատամ:

ՇԱԽԱՐՇ.— Հակառակը զիս պիտի զարմացնէ:

ԿԻՆԸ, ինքն.— Զիս ունենա՞լ կ'ուզէք:

ՇԱԽԱՐՇ.— Անշուշտ: Ի՞նչ պիտի ըլլայի եւ զուր ի՞նչ պիտի ըլլայիք, եթէ ուրիշ կերպ ըլլար. տիկին: Սէրը կամ ունենալու փափաքն է եւ կամ ունեցած ըլլալու երախտագիտութիւնը:

ԿԻՆԸ, կես ժպիտով.— Գոնէ ձերինը երախտագիտութենէ չէ ծնած:

ՇԱԽԱՐՇ.— Վստահ էք ատոր:

ԿԻՆԸ.— Ինչպէ՞ս...

ՇԱԽԱՐՇ.— Ձեզի մօտենալը, միթէ ձեզ ունենալ չէ՞ գրեթէ, ա՛հ, ձեր ժպիտը տեսնել, ձեզի հպել, ձեր համբոյրը համբուրել, միթէ ձեզ ունենալ չի՞ նշանակեր: Ձեզի ունեցայ ու ձեզ կը սիրեմ... կ'երգնում տաիկա: (կնոջը կը փաթթուի):

ԿԻՆԸ.— Խե՛նթ երիտասարդ:

(Լալ կը սկսի):

ՇԱԽԱՐՇ.— Հէ՛յ . . . Ի՞նչ է այս . . . Ի՞նչ կայ... Ինչո՞ւ կուլաք:

(Շաւարժ ծունկի եկած եւ ու ձեռքերով կնոջ զիսերը բռնած):

ՇԱԽԱՐՇ.— Ընէ՛ք, Ի՞նչ ունիք, խօսեցէ՛ք. ձեզի վշտացուցի՞:

ԿԻՆԸ, հեծեծելով.— Լաւ գիտէք որ այդպէս չէ:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ուրեմն Ի՞նչ կայ, զիս կը յուսահատեցնէք:

ԿԻՆԸ.— Զիս մի՛ հարցափորձէք: Ձեմ կրնար ձեզի պատասխանել: Բան մը չունիմ... կ'երգնում որ բան մը չէ: Զիզերս թուեց ելած են, ահա՛ եղածը:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ո՛հ, փոքրիկ պէպէքներ, որոնք կուլան կամ կը խնդան, առանց գիտնալու:

ԿԻՆԸ.— Առանց գիտնալու... ա՛հ ձեմ գիտեր եղեր թէ ինչո՞ւ կուլամ... միթէ չե՞մ գիտեր թէ ի՞նչ է կեանքը... մանաւանդ իմ կեանքս:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ա՛հ, տիկին...

ԿԻՆԸ.— Եթէ երեւակայէիք. եթէ զուշակէիք, ենթադրէիք, հասկնայիք սրտիս ահակի՛ր դատարկութիւնը... տարտափանար պիտի մնայիք:

ՇԱԽԱՐՇ.— Միթէ կարելի՞ է:

ԿԻՆԸ.— Աստուած իմ, կեանքիս մէջ առանձին, առանց յոյսի մը...

ՇԱԽԱՐՇ.— Ընդհակառակը, տիկին ընդհակառակը:

ԿԻՆԸ.— Առանց սիրոյ:

ՇԱԽԱՐՇ.— Հապա իմ աէ՞րս:

ԿԻՆԸ, Շաւարժի ծունկերուն վրայ իյնալով.— Ա՛հ, Ի՞նչ օգուտ, ամուսնացած եմ:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ատ կարեւորութիւն չունի, ատոյ մի՛ զրադիր:

(Կինը կը սկսի լալ. կամաց կամաց ինքզինք կը լի երեսասարգին քեւերուն մէջ, իրարու խօսքեր կը փափսան, որոնք չեն լսուիր:)

ԿԻՆԸ. — Կեանքը տխմար ու անպուժ բան մըն է :

ՇԱԽԱՐՇ. — Ճիշտ է. բայց վերջապէս առիկա պատճառ մը չէ որ այս վիճակին ենթարկուիք : Ես այ հիմա լալ պիտի սկսիմ :

ԿԻՆԸ. — Բարի սիրտ մը ունիք...

ՇԱԽԱՐՇ, համեստօրէն. — Չար չեմ : Կ'աղաչեմ, խօսեցէ՛ք... : Անյարմար ամուսնութիւն մը կնքած էք, չէ՛ք, անանկ չէ՞ (կիկր հաստատակուն միմիք մը կ'ընէ) ամուսին մը որ ձեզ չհասկնար, վա՛խ իմ փոքրիկ հրեշտակս... ամուսինդ արջ մըն է, որուն աչքին կարեւորութիւն չունիք... Ինչ որ է, պէնք է համակերպիլ, ամէն մարդ իր դժբախտութիւնները ունի և քանի որ կ'երդնում թէ ձեզի կը սիրեմ (կը ջանայ անոր աչքերը համբուրել, բայց կիկր անագին գլխարկ մը դրած է եւ եզերքները դեպի դեմքը իջած : Շաւարե քիթը գլխարկին կը զարնէ. ի վերջոյ, բարկացած բայց փաղափար ձեռով մը) : Երբէք չէ՞ք կրնար ձեր գլխարկը հանել :

ԿԻՆԸ, բծնելով. — Արդէն պահանջկոտ կը դառնաք...

ՇԱԽԱՐՇ. — Աստուած իմ, այդպէս չէ, բայց եթէ գիտնայիք թէ ձեր գլխարկը ո՛ր աստիճան անտանելի է : Բիթիս մաշեցաւ եզերքներուն քրտուելով :

ԿԻՆԸ. — Ուրեմն պէտք է հնազանդիլ ձեզի :

ՇԱԽԱՐՇ, փաղբուքեամբ. — Այո՛, այդպէս պէտք է :

ԿԻՆԸ. — Հնազանդիլ... ամէն բանի մէջ :

ՇԱԽԱՐՇ, յուզուած ձայնով մը. — Այո՛ :

ԿԻՆԸ. — Բռնաւոր... :

(Շրքունքը կ'երկարէ. երկար համբոյր)

ԿԻՆԸ, լացկարծ. — Հոս կեցէք, հիմա կը վերադառնամ :

Տ Ե Ս Ի Լ Ք.

ՇԱԽԱՐՇ՝ ԽՈՍՈՒՄ

(Շաւարե յաղթական դեմով մը ձեռնոցները կը հանէ. յետոյ մասը ժիլիէն գրպանը դրած, բեմին երկայնքը կը պսի երջանիկ մարդու մը դեմով : Բայց կիկր կ'աւաճայ գալու, Շաւարե ժամացոյցը կը նայի.)

ՇԱԽԱՐՇ. — Վա՛յ սարսափելի, ժամը վեց եղեր է :

(Յանկարծ մասը նակսին ցանելով) Աղէ՛կ դաշտար մը (ոսքի մասնետուն վրայ փալելով կ'երթայ դեպի այն դուռը, ուրկէ կիկր ցացած է եւ աչքը կ'զարնէին դրած կը դիտէ : Այդ միջոցին պարուն մը ներս կը մտնէ կամաց մը եւ կը դիտէ երեսասարդը :

Տ Ե Ս Ի Լ Պ .

ՇԱԽԱՐՇ, ՊԱՐՈՆ ՄԷ

ՊԱՐՈՆԸ, բարեւելով.— Պարոն...

ՇԱԽԱՐՇ, մեկուսի.— Այս մարդը ո՞ւր կէ
բուսաւ:

ՊԱՐՈՆԸ.— Ինծի համար մի՛ նեղուիք...
տունէն եմ:

(Անճարեւանոցը անկիւն մը կը դնէ)

ՇԱԽԱՐՇ, մեկուսի.— Գետնին տակէ՞ն գուր
ելաւ (բարձր) կը ներէք, պարոն, արդեօք կրնա՞մ
հարցնել թէ...

ՊԱՐՈՆԸ, ժպտելով.— Ո՞վ եմ: Շիտակը թո՞
հա՞ Կարցում անծանօթի մը կողմէ որ իմ տանս
մէջ կը գտնեմ:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ձեր տանը մէ՞ջ...:

ՊԱՐՈՆԸ, զուարթօրէն.— Է՛հ, այո՛:

ՇԱԽԱՐՇ.— Հոս ձեր տան մէ՞ջ էք:

ՊԱՐՈՆԸ.— Իմ տանս մէջ:

(Պահ մը լռութիւն)

ՇԱԽԱՐՇ.— Բայց ուրեմն գուր...

ՊԱՐՈՆԸ.— Ամուսինն եմ:

ՇԱԽԱՐՇ, մեկուսի.— Սատանան տանի այս
ապուշը:

ՊԱՐՈՆԸ, լրջօրէն.— Աւելցնեմ որ չա՛տ նա
թանձուտ եմ, դիւրագորգիտ նախանձոտութիւն մը
որ կատակ չվերցնէր:

ՇԱԽԱՐՇ.— Հաւատացէ՛ք որ...

ՊԱՐՈՆԸ.— Մի՛ յուզուիք, կ'աղաչեմ, իրաւ
որ չատ պիտի ցաւիմ եթէ յուզուիք:

ՇԱԽԱՐՇ.— Բայց...

ՊԱՐՈՆԸ.— Աշխարհիկ մարդ մըն է որ կը
խօսի ձեզի, պարոն:

ՇԱԽԱՐՇ.— Այդ մասին կասկած չունիմ:

ՊԱՐՈՆԸ.— Աշխարհիկ մարդ մը կ'ըսեմ ձեզի:

ՇԱԽԱՐՇ.— Այդ պատիւը...

ՊԱՐՈՆԸ.— Այդ պատիւը ինծի համար է,
հաւատացէ՛ք ասոր:

ՇԱԽԱՐՇ.— Շիտակը չփոթած եմ...

ՊԱՐՈՆԸ.— Շփոթելու բան չի կայ... զա-
ւաթ մը թէյ խմելու վրայ էիք, կ'ուզէ՞ք որ
միասինք խմենք:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ի՞նչ ըսել է, հարկաւ (մեկուսի)
իրա՛ւ որ չատ չնորճքով մարդ է:

ՊԱՐՈՆԸ, Շաւարեին արքու մը ներկայացնե-
լով.— Նստեցէ՛ք, խնդրեմ (Շաւարե կը բարեւե-
ու կը նստի) և հիմա պատմեցէ՛ք թէ ի՞նչ բարե-
պատեհ դիպուածով մը կը պարտիմ ձեր այցելու-
թիւնը:

ՇԱԽԱՐՇ.— Իրա՛ւ որ, պարոն, անկեղծօրէն
պիտի խօսիմ: Շիշլիի կողմերը գացած էի պտոյտի
(պարոնը թէյ կը լեցնէ իրեն) շնորհակալ եմ, պա-
րոն... Երբ կ'նոյ մը աղաղակները ուշադրու-
թիւնս գրաւեցին, խփոյն վազեցի...

ՊԱՐՈՆԸ.— Ի՞նչ տարօրինակ թաղ:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ի՞նչ ըսիք:

ՊԱՐՈՆԸ.— Ի՞նչ տարօրինակ թաղ ըսի:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ինչ տարօրինակ թաղ ըսիք:

ՊԱՐՈՆԸ.— Այո՛, ինչ տարօրինակ թաղ ըսի:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ի՞նչ ասթիւ «Ի՞նչ տարօրինակ
թաղ» կ'ըսէք:

ՊԱՐՈՆԸ. — Ի՞նչ ատթիւ «ի՞նչ տարօրինակ թաղ» կ'ըսեմ:

ՇԱԽԱՐՇ. — Այո՛, ի՞նչ ատթիւ «ի՞նչ տարօրինակ թաղ» կ'ըսէք...

ՊԱՐՈՆԸ. — «Ինչ ատթիւ, ի՞նչ տարօրինակ թաղ կ'ըսեմ». ինչ տարօրինակ թաղ կ'ըսեմ, որովհետեւ տարօրինակ թաղ մըն է:

ՇԱԽԱՐՇ. — Շատ զարմացած. — Ա՛հ...

ՊԱՐՈՆԸ. — Թերեւս այստեղացի չէք:

ՇԱԽԱՐՇ. — Ո՛չ, պարոն, Իզմիրցի եմ:

ՊԱՐՈՆԸ. — Խիստ փալափալար. — Կը չնորձաւորեմ:

(Շուտօք կը ժպտի ու կը բարեւէ)

ՊԱՐՈՆԸ. — Լաւ ուրեմն, պարոն, չէք կըրնար երեւակայել թէ ինչ անակնկալներ կան Պոլսոյ մէջ: Այսպէս, օրինակի համար, ահա արտօթման մը որ Բերայի ճիշտ կեդրոնը կը գտնուի, արեւուն կողմը չորս պատուհան ունի, ամէն յարկի վրայ ջուր և օդային կազ կայ և գիտէ՛ք ի՞նչ կը փճարեմ, յիստէն ոսկի . . . աժան չէ՛:

ՇԱԽԱՐՇ. — Կը խոստովանիմ որ...

ՊԱՐՈՆԸ. — Եւ մի՛ մոռնաք որ ուտելիքները շատ աժան են. օրինակի համար, սալորին օխան մէկ զլուշ... դղումին օխան 60 փարա... բայց ի փոխարէն չաքարը շատ սուղ է:

ՇԱԽԱՐՇ. — ապուշ դեմքով մը. — Ա՛հ...

ՊԱՐՈՆԸ. — Շատ սուղ, տեսէ՛ք սա կոտորը, գիտէ՛ք, քանի՞ մալ եղած է ինծի... մէկ ոսկի:

ՇԱԽԱՐՇ. — Կարելի բան չէ...

ՊԱՐՈՆԸ. — Խա՛չ որ այդպէս է... տարօրինակ թաղ արդարեւ, ուստի կը ներէք որ քիչ մը ազատօրէն չաքարը գործածեմ (Շաւարեի գաւառին մէջ հինգ կսօւ շախար կը դնէ, Շաւարե ապուշ դեմքով մը կը նայի քաւին), բայց չարունակեցէ՛ք: Խնդրեմ, ձեր պատմութիւնը շատ չանկան էր:

ՇԱԽԱՐՇ. — Իսկոյն վաղեցի և ի՞նչ տեսնեմ... գետինը, այո՛, պարոն, գետինը, անիւր կոտրած կոտրի մը քով, տարածուած էր ձերմաշ կեղէններու, մուսլինի, մետաքսեղէնի խառնուրդ մը ու այդ նուրբ ձերմակութիւններուն մէջէն երկու հրաշալի սրունքներ կը շարժէին, երկու սեփ սեւ գուլպաներու մէջ պարուրուած պաշտելի՛ սրունքներ: Ա՛հ, պարոն, սեւ գուլպան ու սիկատէթը, ահա՛ միակ երկու նոր բաները զորս մարդը յղացած է ձին զարերէն ի վեր:

ՊԱՐՈՆԸ. — Քիչ մը րօմ կ'ուզէ՛ք:

ՇԱԽԱՐՇ. — Եթէ կը հաճիք: Փութացի այդ կիներ գետնէն վերցնել և...

ՊԱՐՈՆԸ. — Անբացատրելի բան:

ՇԱԽԱՐՇ. — Ի՞նչ ըսիք:

ՊԱՐՈՆԸ. — Անբացատրելի բան:

ՇԱԽԱՐՇ. — Անբացատրելի բան կ'ըսէք:

ՊԱՐՈՆԸ. — Այո՛, անբացատրելի բան կ'ըսեմ:

ՇԱԽԱՐՇ. — Ներեցէ՛ք, ինչո՞ւ կ'ըսէք թէ անբացատրելի է:

ՊԱՐՈՆԸ. — Ինչո՞ւ կ'ըսեմ թէ անբացատրելի է, կ'ըսեմ թէ անբացատրելի է, որովհետեւ անբացատրելի է:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ի՞նչ բան...

ՊԱՐՈՆԸ.— Բամբին գինը այս թաղին մէջ, պարոն, անհաւատարի բան, ահա՛ րօմ մը որուն համար կարելի է ըսել թէ ո՛չ շատ գէշ է ո՛չ ալ շատ աղէկ: Նպարավաճառի րօմ, գոր կարելի է խմել... գիտէ՞ք քանիի առած եմ:

ՇԱԽԱՐՇ.— Ձէ՛:

ՊԱՐՈՆԸ.— Շիշը քսանըհինգ ոսկի... փարա մը պակաս չէ: Է՛յ, պարոն, ասիկա լսած էիք Իզմիրի մէջ: Տարօրինակ թաղ, ուրեմն կը ներէք եթէ չափաւոր կերպով լեցնեմ ձեր գաւաթը:

(Եիտին կեսը քէյի գաւաթին մէջ կը լեցնէ, գաւաթը կը յորդի. Շաւառ ապուռ ապուռ կը նայի):

ՊԱՐՈՆԸ, ռաճ հանդարտ.— Ի՞նչ կ'ըսէիք:

ՇԱԽԱՐՇ, որուն դիմքը կը սկսի մտաւնջուիլ.— Կարճ կապեմ, այդ կինը գետնէն վերցուցի ու գոհութեամբ տեսայ որ բան մը չունէր, չէր վընասուած, թեւս ներկայացուցի իրեն, հաճեցաւ ընդունիլ և մինչև այս բնակարանը իրեն բնկեցայ:

ՊԱՐՈՆԸ.— Որ ինծի կը պատկանի:

ՇԱԽԱՐՇ.— Այնպէս կ'երեւայ... և իմ զարմանքս...

ՊԱՐՈՆԸ.— Իրա՛ւ որ չափազանց է: Որովհետեւ այս տեսակ դիպուածներ յաճախ կը պատահին և դուք չարթուս սկիզբէն ի վեր եօթեւորդ անձն էք, որուն ասանկ բան մը պատահած է:

ՇԱԽԱՐՇ.— Բայց դեռ չորեքշաբթի օրն էնք...

ՊԱՐՈՆԸ.— Այդ կարեւորութիւն չունի: Զարմանալի կառապան մը ունինք. հաւատացէք որ օր կ'ըլլայ ուր երկու երեք անգամ կինս կառքէն վար կը ձգէ... տարօրինակ կառապան մըն է:

ՇԱԽԱՐՇ.— Այո՛, տարօրինակ կառապան և տարօրինակ ընտանիք:

ՊԱՐՈՆԸ.— Ինչո՞ւ համար:

ՇԱԽԱՐՇ, ձայնը բարձրացնելով.— Որովհետեւ իմա կը հասկնամ թէ ինչո՞ւ համար չաքարն ու րօմը այս թաղին մէջ այնքա՛ն սուղ են... պարզապէս աւազակներու ձեռք ինկած եմ: Ասիկա ռանքած է և ո՛չ ուրիշ բան:

ՊԱՐՈՆԸ.— Երիտասարդ պարոնս, ձեր ցաւը ձեզ կը մոլորեցնէ. չանթա՛ժ... աւազակ... Ի՞նչ բաներ են ասոնք: Միթէ ոճրագործի կերպարանք ունի՞մ: Կը կրկնեմ որ կատարեալ աշխարհիկ մարդ մըն եմ, ապացոյցն ալ այն է որ չպիտի զիջանիմ ձեր նախատինքներուն պատասխանելու: Ա՛հ, ահաւասիկ մարդկային անիրաւութիւնը և այսօրուան երիտասարդութեան վիճակը: Կրնայիք գոհնիլ կամ կոչտ ու կոպիտ ամուսինի մը ձեռք իյնալ, որ ձեզ, իր տան մէջ, կնոջը քով գտնելով, կրնար, ինչպէս իր իրաւունքն էր, երթալ ոտիկանը կանչել, կամ ազ ուռ մը ծեծելէ հտքը, մօրէ մերկ ձեզ փողոց նետել: Փոխանակ ասոր, գործերնիդ ճէնթըլմէնի հետ է, որ ձեզ թէյով, չաքարով ու րօմով կը պատուասիրէ և տակաւին դժգոհութիւն կը յայտնէք: Ապերախտ մըն էք եղեր:

ՇՍԻԱՐՇ. — Բաւական է . . . ահա՛ տասը
սակի: Խայտառակին մէկն էք եղեր:

ՊԱՐՈՆԸ, մասը վեր բարձրացուցած. — Աւե-
լորդ խօսքեր մի՛ բռնէք:

ՇՍԻԱՐՇ. — Ի՞նչ բռնէք:

ՊԱՐՈՆԸ, ոտի ելլելով. — Կ'ըսեմ որ քառորդ
ժամէ ի վեր ձեր երիտասարդութեան կը ներեմ
կոր ձեր անկրթութիւնները տան մը մէջ, ուր
առաջին անգամ է որ կը ներկայանաք: Բայց
վերջապէս հասաւ վայրկեանը ուր իմ արժանա-
պատուութիւնս վտանգի մէջ է (հաւաք շարժում
մը կ'ընէ) խօսք մը մի՛ բռնէք: Անշուշտ չէք սպա-
սեր որ ձեզի կերակուրի վար դնեմ:

(Երկու մարդիկ իրարու աչեքուն մեջ կը
նային: Յետոյ, պարոնը արհամարհոտ կերպով ու-
սեր կը թօթուէ եւ դէպ ի զանգակը երթալով կը
հնչեցնէ: Մարկոս նեւս կուգայ:)

ՊԱՐՈՆԸ. — Մա՛րկոս, պարոնին գլխարկն ու
բարտըսին տո՛ւր (Մարկոս կը ճաղակողի): Լաւ,
դուքս ելլելու ճամբան ցոյց տուր իրեն (Մարկոս
մատուց ցոյց կուտայ ճալքան) Եթէ դարձեալ գալ
դիս տեսնելու, ըսէ՛ որ անհանգիստ եմ:

ՇՍԻԱՐՇ, դրան տեսնելով վրայ. — Աներես մար-
դիկ տեսած էի, բայց ո՛չ այս ատրիճանը:

(Ինքն կ'ելլէ Մարկոսին հետ)

Տ Ե Ս Ի Լ. Դ.

ՊԱՐՈՆԸ, ԿԻՆԸ

ՊԱՐՈՆԸ, քեքեացման հառաչանով մը. —
Ահ . . . Մարկոս (Մարկոս կուգայ) փապուն-
ներս բեր:

(Մարկոս կը բերէ զանոնք)

ԿԻՆԸ, իր իրը ցոյց տալով դրան վարագոյրին
հետեւ. — Գնա՛ց . . .

ՊԱՐՈՆԸ, որ կօժիկները կը հանէ. — Գնաց:

ԿԻՆԸ. — Քանի՛ . . .

ՊԱՐՈՆԸ. — Տասը սակի:

ԿԻՆԸ. — Մեծ բան չէ:

ՊԱՐՈՆԸ. — Թո՛նաֆ ես դուն ալ, արհամար-
հելիք գումար մը չէ (սիկարէք մը կը վառէ) ա՛հ,
ահա փապունճներս:

(Սեղանին մէկ կողմը նստած հեռանկով կօ-
ւրիկները կը հանէ ու փապունճները կը հագնի:
Կինը իրեն դէմ կը նստի եւ ձեռագործ մը կը սկսի
բանիլ):

ՊԱՐՈՆԸ. — Ի՛նչ ցուրտ կ'ընէ կոր, չէ՛ք:

ԿԻՆԸ. — Զրոյէն վեց ատրիճան վար: Կրա-
կին գիմաց անցնելու օդ մը:

ՊԱՐՈՆԸ. — Պարտականութիւնը կատարած
ըլլալու գիտակցութիւնը և վրայէն ալ ազուոր
սիկատէթ մը, ահա ինչ որ արդար մարդը կը
խնդրէ:

(ՎԱՐԱԳՈՅՐ) ՆՄԱՆՈՂԱՔԱՐ

Վ Ե Ր Զ

19957

248

ԳԻՆ 10 ՂՐՈՒՇ

2013

